

Transpordi keskkonnamõju infoklipp

Definitsioon: Transport mängib modernses maailmakorralduses väga suurt rolli ning seetõttu on selle mõju ka keskkonnale väga lai. Transpordile kulub palju energiat ja suur osa sellest toodetakse naftast. Lisaks tuleb arvestada ka transpordivahendite tootmisele kuluvat energiat, nende tekitatud õhusaastust, müra ning jäätmeid.

Kui palju? Maailmas on kasutusel üle miljardi auto ning meie peade kohal lendab kümneid tuhandeid lennukaid. Igal suuremal linnal on oma ühistranspordi võrgustik, mis koosneb tihtilugu bussidest, trammidest, trollidest, metroost, rongidest, taksodest jne. Meredel liigub sada tuhat laeva ning nendest umbes 35 000 kannavad üle 7 miljardi tonni kaupa ümber maailma laiali. Transport ümbritseb meid igal pool ning igal eluetapil. On võimatu ette kujutada modernset maailma ilma globaalse transpordi võrgustikuta. On ajaloolasi, kes arvavad, et varajased transpordi võrgustikud nagu siidi tee olid inimkonna arengus ülimalt olulised pöördepunktid. Sellest ajast peale on transport aina kasvanud kuid sealjuures on kahjuks kasvanud ka transpordi negatiivne keskkonnamõju.

Keskkonnamõju: Suur osa transpordi keskkonnamõjust on seotud õhu saastamisega. Kütuse põletamine põhjustab lämmastikoksiidide, süsinik monooksiidi, tahmaosakeste, väävlioksiidide ja teiste ohtlike ainete õhku paiskamist. Suurim probleem on aga CO₂ tekkimine kuna see on oluline kasvuhoonegaas ning transpordi sektor on kiiremini kasvavava CO₂ emissiooniga sektor. Unustada ei tohi ka transpordi arenguga kaasnevat infrastruktuuri arengut, mis mõjutab oluliselt ümbritsevat loodust.

Katastroofid: Mitmed suured keskkonda kahjustanud katastroofid on samuti olnud seotud transpordiga, neist enim kahju tekitanud on suured naftat vedavate laevadega juhtunud õnnetused. Üks tuntumaid on kindlasti Exxon Valdezi juhtum. 1989 oli sellise nimega naftat vedanud laev teel Californiasse kuid sõitis Alaskas karile. Õnnetuses voolas vette 41 000 – 119 000 m³ toornaftat. Lekkinud õli kattis 2100 km rannikuäärt ja 28 000 m² ookeani ning seda peetakse läbi aegade üheks enim keskkonna kahju tekitanud õnnetuseks. Exxon Valdezi katastroof põhjustas kuni 250 000 linnu ja tuhandete vee loomade surma ning tänini pole veel kogu õli suudetud keskkonnast eemaldada.